

TANÍTÁSOK — VÁZLATOK.

1940. december 3. hete.

Olvasmánytárgyalás.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: *A názáreti karácsony.*

Nevelési cél: Segítsünk az elhagyottakon, ezt kívánja tőlünk a kisded Jézus, a Szeretet királya.

I. Előkészítés. a) Érdeklődés keltés. Beszélgetés a közeledő karácsonyról.

b) Célkitűzés. Beszéljünk ma a karácsonyról, hogyan lehet örömet szerezni másoknak? Kérdezzük meg magát, a kis Jézust? Hogyan segített Ő másokon?

II. Tárgyalás. a) Az olvasmány bemutatása. Gárdonyi Géza bemutatása.

A názáreti karácsony.

Mikor a kis Jézus olyan kicsi volt, mint ti most, egy napon hazafelé ballagott az iskolából. Havas, téli, hideg nap volt.

De a kis Jézus nem fázott. Subácskája volt annak a báranynak bőréből, amelyet a pásztorok ajándékoztak születése éjjelén; a lábán sarucska, a fején süvegecske.

És ime, amint az isteni gyermek az úton haladt, látott egy koldúsasszonyt a názáreti hídon.

Öreg volt az asszony és reszketett a hidegtől. Megkékült vén kezét ölébe kulcsolta és szomorúan nézett.

A kis Jézus látta őt és megállt előtte.

— Asszonynéném, — szólt hozzá — miért ülsz itt a havas kövön?

Amaz pedig felelte:

— Nincs hol megpihennem. Ugy kerültem én a városba, mint a széltől fútt töviskóró. Idegen vagyok itten.

Jézus azt mondta:

— Jójj mihozzánk! A mi hajlékunk meleg...

Amaz pedig felelte:

— Ó, édesajkú gyermek! Hiszen ha minden ember gyermek volna, bármely házba is beléphetnék!

És az asszony ülve maradt. Jézus pedig elszomorodva hazament.

Hazaérve benyitott a házba. Otthon találta anyját, Máriát, amint az ablaknál ült és ingecskét foltozott:

Jézus köszöntötte őt:

— Dicsőség a mennyben Istennek!

S anyjához ment és megcsókolta kezét.

Mária megölelte a gyermeket és mondta:

— Szeretett fiam, tudod-e, hogy ma van születésed napja? Immár betöltötted hatodik évedet.

És amint őt a subácskából vetköztette, tovább beszélt edesen:

— Mivel szerezzek néked, gyermekem, örömet e napon?

— Anyácskám, — felelte Jézus — csak olyan örömet szerezz nekem, ami néked is öröm! Mert ahol ketten örülnek, az az igazi öröm és ahol hárman örülnek, az a boldog öröm.

Mária felelte:

— Miképpen örvendezhetnék hárman?

Jézus pedig mondta:

— A híd kövén az úton egy asszony-atyánkfia ül. Szólítsd be őt, mert az én hívásomra nem jön.

Mária elesodálkozott és mondta:

— Melyik atyánkfia járna erre?

Jézus felelte:

— Nem tudom a nevét.

Mária kérdezte:

— Vajjon ő mondotta-e, hogy atyánkfia?

— Nem mondotta — felelte Jézus.

— Hát akkor honnan tudod, hogy atyánkfia?...

Jézus behunyta szemét és csendesen felelte:

— Erzem.

Mária ekkor kendőt borított fejére s kiment az útra. És megtalálta az asszonyt. Nyájasan megszólította:

— Ki vagy te?

— Koldús vagyok. Kapernaumból tévelyedtem ide, mert homályos már a szemem látása.

S Mária szólt:

— Jer velem!

Az asszony fölkelte és követte Máriát.

Amikor elérkeztek a házhoz, Jézus megnyitotta előttük az ajtót. Mária pedig bevezette az asszonyt, széket tett a tűzhely mellé és mondta:

— A tüzem kialudt, de a fal még meleg. Ülj le!

Az asszony szemérmesen letelepedett és boldog fohászkozással áldotta magában az Urat.

Jézus pedig mondta:

— Anyácskám, a mi atyánkfia talán éhezik is...

Mária felelte:

— Már adok ennie.

Azzal elővette a kenyeret és szelt belőle. Odanyújtotta az asszonynak és mondta:

— Nincs egyebem, asszony-néném. A férjem oda van ácsolni. Ilyenkor nem főzünk.

S a koldús rebegte:

— Ó, áldott óra! Ó, áldott hajlék!

S tört a kenyérből. De a kenyér ölébe fordult, mert nem bírta tartani gémberedett ujjai között.

Mária fogta a kenyeret és szeletekre metélte az asztalon. Amíg Mária ebben foglalatoskodott, a gyermek Jézus odahúzódt az asszonyhoz. Áhitatosan nézett rá, két kis tenyerébe fogta a koldús kezét és huhukolta, lehelgette.

És mind a hárman örvendeztek.

b) Az olvasmány által keltett élmény megbeszélése.

c) Az olvasmány gondolatesoportonként való olvasása és tárgyalása. Megbeszélés, szómagyarázat.

1. A kis Jézus iskolából jött haza.

2. A hídnon találkozott egy koldússasszonnyal.

3. Megszánta és meghívta őt otthonukba.

4. Hiszen ha minden ember gyermek volna, bármely házba is bemehetnék!

5. A kis Jézus hazamegy.

6. Édesanyja eszébe juttatja születésnapját.

7. A legnagyobb öröm, ahol háromon örülnek.

8. Az egyszerű édesanya behívja magukhoz a koldússasszonyt s megvendégeli.

9. Atyánkfia minden elhagyott, akin segítenünk kell.

10. És mind a háromon örvendeztek.

d) Elmélyítés. Gondolatok-e már arra, hogy segítetek ti is valakin? Ime, a gyermek Jézusnak sem volt semmije, szülei szegények voltak, nevelőapja egyszerű ács volt és mégis, mit láttunk az olvasmányban? Kin akart segíteni? Mit mondott édesanyjának, mi tenné őt nagyon boldoggá?

Nemcsak a gazdag ember segíthet a szegényen, — az sokszor azt sem tudja, mi je nincs, mi je hiányzik annak, hanem a szegény, aki maga is szűkölködik. És mit gondoltok, melyik segítséget jutalmazza bővebben az Isten, a gazdag emberét, aki odavet néhány fillért — talán százasok vannak zsebében — a szegény koldúsnak, vagy azon szegényét, aki megosztja a nála még szegényebbel meleg szobáját, egyszerű ételét? Értékre kisebb a szegény ember segítsége, de az Isten előtt mégis ez az értékesebb, mert ez a saját szájától vonja meg a falatot, hogy a magánál is szegényebben segíthessen.

III. Összefoglalás. a) Az olvasmány végigolvasása, tartalmának összefüggő elmondatása.

b) Közeledik a karácsony, a szeretet ünnepe. Legyen az igazán a szeretet ünnepe, amikor nemcsak a gyermekek várnak ajándékot a Jézuskától, hanem ők is legyenek követői a kis Jézusnak. Adjanak, adakozzanak a náluk is szegényebbeknek, ha mást nem, szerető gondosságot, vigasztalást, érezzenek velük együtt, mert csak a szeretet teheti boldoggá a világot.

Az ünnepek után számoljanak be arról, milyen jót cselekedtek az ünnepek alatt?

KARÁCSONYI EMLÉK.

Ha soha egyébkor
Eszembe se jutna:
Karácsony estéjén
Hazaszállnék mindig
A mi kis falunkba!

Ha soha egyébkor
Rá sem emlékezném:
Karácsony estéjén
A mi kis házunkat
Mindig fölkeresném!

Ha máskor eszembe
Sohsem is jutnának:
Karácsony estéjén
Örökké áldanám
Az édesapámat,
Az édesanyámat!

Szabolcska Mihály.

1940. december 3. hete.

Olvasmánytárgyalás.

III. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Szathmáry István: *Karácsonyi álom* c. költeménye.

Nevelési cél: A szeretet megváltó ereje.

I. Előkészítés. a) Érdeklődés keltés. Milyen ünnep közeledik? Miért várjuk annyira ezt az ünnepet? Kinek a születése napját ünnepeljük karácsonykor? (Beszélgetés a kis Jézusról, a karácsonyról, karácsonyfáról.)

b) Célkitűzés. Elmondom most nektek Szathmáry István: *Karácsonyi álom* című szép költeményét. Hallgassátok.

II. Tárgyalás. a) A költemény bemutatása.

KARÁCSONYI ÁLOM.

Hull a hó... hull a hó... és — giling-galang —
Égi hárfa zendül, cseng a kis harang.
Szent karácsonyest van, ájtatos dalu,
Kis Jézust dícsérni gyúl a kis falu,
Kis Jézust dícsérni, ki ma született
S aki a megváltó, örök Szeretet.

* * *

Lenn az utcavégen, a falu határán
Nádfedeles viskó áll magában árván.
Szomorú a hajlék, hát még a lakója!
Nincsen itt fényesség, nincsen csillogó fa,
Csak a hó világít, messze még a hajnal...
Szegény özvegyasszony virraszt könnyes arccal...